

Referaat

Simulatie van simulatie: Wie is de mol?

Worth-Dickstein H, Pangaro L, MacMillian MK, et al. Use of "standardized examinees" to screen for standardized-patients scoring bias in a clinical skills examination. Teach Learn Med 2005;17:9-13.

Ongetwijfeld zullen de meeste van u wel bekend zijn met het begrip 'simulatiepatiënt of gestandaardiseerde patiënt'. Mogelijk heeft u er mee gewerkt als medisch student of als medisch docent. Toch voor de zekerheid: een simulatiepatiënt is een leek die een (deel van) een ziekte instudeert en deze in de rol van patiënt vervolgens speelt in een contact met een zorgverlener of iemand die daarvoor in opleiding is.

In Nederland worden simulatiepatiënten vaak gebruikt voor onderwijsdoeleinden, hetzij in formatieve zin ('om van te leren') hetzij in summatieve zin, dus als middel om kennis en/of vaardigheden te toetsen. De nadruk ligt echter vooral op het leren ervan of ermee. In Noord Amerika ligt de nadruk van het gebruik van simulatiepatiënten echter vooral op toetsing en veel minder op leren. Dat houdt zelfs in dat simulatiepatiënten echt een kandidaat zelf scoren. De simulatiepatiënt is dus de observator. Er zijn tal van onderzoeken die aangeven dat simulatiepatiënten dat minstens even goed kunnen als stafleden, met daarbij het voordeel dat simulatiepatiënten veel goedkoper zijn en altijd beschikbaar.

Echter, zeker als simulatiepatiënten gebruikt worden bij eindexamens die ook nog eens landelijk worden afgenomen, moet wel erg goed gedocumenteerd worden dat simulatiepatiënten betrouwbaar kunnen scoren. Daarbij hoort ook onderzoek naar bias in hun beoordelingen, zoals bijvoorbeeld of onzekere studenten minder/beter beoordeeld worden door simulatiepatiënten dan erg zelfverzekerde studenten.

Dat laatste is nu wat Worth-Dickstein en haar collega's hebben gedaan in een pilot-onderzoek. Hoe dan? Een aantal vierdejaars

medisch studenten en een aantal leken werd getraind om als gesimuleerde student precies 50% te scoren op 6 van 12 vooraf vastgestelde 'cases' in een OSCE. Het ging daarbij zowel om medisch-technische als om communicatieve vaardigheden. Ziet u het voor u? De simulatiepatiënt, in zijn gewone rol als echte simulatiepatiënt, die een student echt toetst, tegenover een student in diens rol als simulatiestudent die de opdracht had om slechts 50% te 'kunnen' van een itemlijst van een vaardigheidstation! Van de acht simulatiestudenten (of 'standardized examinees') werden er vier getraind om ook erg onzeker over te komen en de andere vier om juist zelfverzekerd te zijn.

Uitkomstmaten van deze studie waren ten eerste of beide groepjes van vier studenten dezelfde scores kregen van de simulatiepatiënten en of onafhankelijke beoordelaars de zich onzeker gedragende studenten van de zelfverzekerde studenten konden onderscheiden.

En wat waren de resultaten? Alles bleek als een bus te kloppen. De simulatiestudenten werden alle acht netjes op 50% beoordeeld. Daarnaast waren de onzekere simulatiestudenten goed te onderscheiden van de zelfverzekerden, maar nogmaals, dit leidde niet tot andere scores. Het blijkt dus dat a) simulatiepatiënten betrouwbaar kunnen scoren en b) zich door het vertoonde gedrag van de kandidaten niet aantoonbaar lieten beïnvloeden.

Geleit wordt om deze studie met meer power te herhalen en uit te breiden. Wat kunnen wij ervan leren? Dat het toch de moeite waard is om te overwegen om simulatiepatiënten als observatoren tijdens specifieke vaardigheidstoetsen in te zetten. Mits goed getraind (en dat kost tijd, mankracht en dus geld) kunnen ze het blijkbaar goed.

Vreemd genoeg vermeldt deze studie niet of de simulatiepatiënten van tevoren waren geïnformeerd over de opzet van de studie. Jammer, want 'Wie is de mol?' is best een leuk spel.

Jan-Joost Rethans, Maastricht